

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Christophori || Helvici || In Academia Giessena Quondam
Do-||ctoris & Professoris, Theologi, Philo-||sophi, Historici,
Chronologi, Philologi || laudatissimi, Libri || Didactici,||
Grammaticæ || ...**

Helwig, Christoph

Giessae, 1619

5. Verbale, quod à Verbo dericatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70031)

Derivatio Gentilium & Adjectivorum

Adjectiva terminantur in

iacus, *Aegyptus, Aegyptiacus.*
 anus, *Roma, Romanus*
 as, *Aquinum, Aquinas.*
 eus, *Achaia, Achaus*
 ius, *Achaia, Achaicus.*

ensis, *Parma, Parmensis*
 enus, *Antiochia, Antiochenus*
 inus, *Alexandria, drinus*
 ivus, *Argos, Argivus*
 ius, *Aegyptus, pitacus.*

5. VERBALE.

Quotuplex est Nomen Verbale.

Triples:

1. Nudum, à Presenti derivatum.
2. Supinale, à Supino derivatum.
3. Gerundium, à Imperfecto derivatum.

Derivatio Verbalium Nudorum.

Substantiva à Presenti derivata terminantur in,

a, *scriba, conviva, &c.*
 ela, *loquela, querela,*
 ula, *radula, decipula*
 ena, *laniena, arena*
 ina, *fodina, ruina*
 ina, *patina*
 una, *vacuna*
 abra, *dolabra, è I. Conj.*
 ebra, *latebra, vertebra, è II. & III. Conj.*
 imonia, *alimonia, parsimonia.*
 men, *regimen, germen, tegmen*
 mentum, *alimentum, tegumentum*
 ies, *species, progenies, scabies*
 itas, *differitas*

io, *regio, legio, alluvio, &c.*
 edo, *teredo, torpedo, intercapedo.*
 ido, *libido, formido, cupido.*
 udo, *valerudo, consuetudo.*
 ago, *vorago.*
 igo, *verigo, impetigo.*
 ile, *cubile, sedile.*
 ulum, *jaculum, ferculum.*
 aculum, *propugnaculum, retinaculum.*
 iculum, *periculum, è IV. Conj.*
 iculum, *vehiculum, diverticulum è III.*
 Conj.
 ar, *specular, subligar, torcular.*
 or, *amor, paller, angor.*

Adiecti.

Adjectiva à Prasenti derivata, terminantur in

ax, Et significant — habitum & facultatem. Audax, bibax, capax, &c.
 bundus } — actionem aut qualitatem continuam. Vagabundus, rubicundus, &c.
 cundus }
 idus, simplicem inexistenciam. Vividus.
 ilis & ibilis, — patiens aptitudinem. Rarè agendi facultatem.
 ulus — habitum. Credulus, bibulus. [Passivè rejiculus, ridiculus.]
 bris — patiens aptitudinem.
 uus — aptitudinem, deciduus, dividuus, caduus, &c. frequentiam, cernuus, circumfluus.

*Derivatio Verbalium Supinalium.**Substantiva à Supino derivata, terminantur in*

tio, sio, xio, significant actionem, ab activis: [interdum etiam, passionem] A Neutris, significant statum aut gestum.

tor, lor, xor, significant agentem in Masculino genere.

trix, significant agentem in Fœminino genere.

¶ Hæ tres terminationes, ab omnibus Supinis derivari possunt.]

tus, sus, xus. Hæc sunt IV. Declinationis.

ū a, scriptura, natura.

ābrum, ventilabrum.

crum

ēla, cautela, tutela.

ūbrum, delubrum.

trum

āia, clausula.

ābulum, venabulum.

tium

men, solamen, lenimen.

ācrum, ambulacrum.

īgo, intertrigo. &c.

mentum, lenimentum.

ūcrum, involucrium.

Adjectiva à Supino derivata, terminantur in

tūius — & patiens aptitudinem significant.

īlis & ībilis — patiens aptitudinem significant.

Rarè facultatem agendi, ut risibilis, penetrabilis.

ivus — activè significant.

&c.

Pauca passivè aut neutraliter }
 sarivus }
 stativus }
 nativus. }

Gerundium.

Quid est Gerundium?

Est Nomen Substantivum Verbale in DUM, Singulare tantum, retinens significationem Verbi sui.

[Fle-

[Flectitur per omnes Casus, excepto Vocativo.]

Vnde & quomodo derivatur?

Ab Imperfecto, B A M mutando in N D U M.

A' quibus Verbis derivatur?

Ab omnibus Activis & Neutris. [& Deponentibus.]

6. Participiale & 7. Adverbiale.

Quomodo derivatur Participiale?

Planè sicut Nominales Denominativum. Vide supra terminationes U S & N S.

Quomodo derivatur Adverbiale?

Variè. Quæ varietas ex usu rectius observatur.

[RESOLUTIO NOMINIS.]

Cum quibus Vocibus componuntur Nomina?

1. Cum aliis Nominibus [ut paterfamiliàs.]
2. Cum Pronominibus [ut hujusmodi.]
3. Cum Verbis [ut furcifer, armiger]
4. Cum Participiis [ut senatusconsultus.]
5. Cum Præpositionibus [ut impiger, concipis]
6. Cum Adverbiis [ut, maledictum]

Quomodo declinantur?

Tantum Rectus declinatur, in quocunque Composito.

[In Composito Alteruter, hodiè tantum Rectus posterior declinatur.]

IRREGULARIA.

Irregularia sunt quadruplicia.

1. Defectiva	3. Variantia
2. Redundantia.	4. Indeclinabilia.

I. DEFE-